บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนด และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านผู้ดูแล ปัจจัยทางด้านแรงสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยทางด้านทารกเกิดก่อนกำหนดต่อคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนดในเขตสุขภาพที่ 9 นครชัยบุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เด็กเกิดก่อนกำหนดที่มีอายุ 18 – 24 เดือน และผู้ดูแลเด็ก จำนวน 110 คู่ ที่มารับบริการตรวจสุขภาพ ณ โรงพยาบาลประจำจังหวัดและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตเมืองนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ และชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและความรู้ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็ก 2) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนด และ 3) แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนด ประกอบด้วย แบบสอบถามความจำเป็นพื้นฐาน แบบประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.88 และค่าความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และหาปัจจัยทำนายโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่คือมารดา มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ไม่ได้ประกอบอาชีพ และมีรายได้ไม่เพียงพอในการใช้จ่าย มีการให้เด็กใช้เทคโนโลยี ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ ความรู้ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลส่วนใหญ่อยู่ในระดับควรปรับปรุง ร้อยละ 55.5 เด็กเกิดก่อนกำหนดส่วนใหญ่มีอายุครรภ์เมื่อคลอด 32–36 สัปดาห์ น้ำหนักแรกเกิด 2,000–2,499 กรัม คุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงปัจจัยทางด้านแรงสนับสนุนทางสังคมกำหนดอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 40.9 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีประวัติเกิดก่อนกำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงปัจจัยทางด้านแรงสนับสนุนทางสังคมคือ รายได้ของครอบครัว ($r = 0.25$, $p<0.01$) โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 6.5 ส่วนปัจจัยทางด้านผู้ดูแลและปัจจัยทางด้านทารกเกิดก่อนกำหนด ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับคุณภาพชีวิตของทารกเกิดก่อนกำหนด

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลสามารถส่งเสริมให้เด็กเกิดก่อนกำหนดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการส่งเสริมความรู้ในการดูแลเด็ก ส่งเสริมการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานของเด็ก ส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการ โดยต้องคำนึงถึงเรื่องรายได้ของครอบครัวเป็นหลักในการให้คำแนะนำ

Abstract

Purposes of this descriptive research were to study factors predicting quality of life of children who were born with preterm condition, and factors (caregiver, social support, preterm) related to their quality of life. The sample included preterm infants aged 18-24 months and 110 dyads of caregivers who received health check-up services at provincial hospitals and sub-district health promotion hospitals in Nakhon Ratchasima, Surin, Buriram and Chaiyaphum provinces. Data were collected using a three-part questionnaire 1) general information and knowledge of children care 2) personal information of children and 3) The quality of life of children includes: basic necessities, growth and development assessment. Content validity indices(CVI) was 0.88 and the reliability using Cronbach's alpha coefficient was 0.83. Data were analyzed by using Pearson's product moment correlation coefficient and determining the predictive factors by stepwise multiple regression analysis.

The result revealed that most of the caregivers were mothers aged 35 years and over, out of work, not enough income to spend, and give the children using mobile phone. The knowledge of children care of most caregivers was poor. (55.5%) Most of children were 32-36 weeks of gestational age, and birth weight was between 2,000-2,499 grams. The quality of life of children was good. (40.9%) There was only one factor that was statistically related to quality of life: social support (family income). ($r = 0.25$, $p<0.01$) could predict quality of life 6.5%. Whereas caregiver factor and preterm factor could not predict quality of life of children who were born with preterm condition.

The result of this study suggest that nurses can promote quality of life of children who were born with preterm condition by providing knowledge of children care, promote responses to children's basic necessities, promote growth and development. Appropriate suggestions were made bases on the family income as the key to giving advice.